

Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

2007 YIL 2 NOYABR, JUMA 132 (7281) - сон

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

1974 yil 1 yanvardan
chiqa boshlagan

Ўзбекистон
1991-2007
йилларда

Фермер хўжалиklarининг фаолиятини таъминлаш учун тегишли шароит яратиш мақсадида қўшимча равишда 129 та ёқилги-мойлаш материаллари билан таъминловчи, 104 та минерал ўғитлар билан таъминловчи шохобча, 305 та муқобил МТП, 71 та минибанк, 229 та СФУ ва бошқалар таъминланди.

Қишлоқ
муҳим
бокеалари

Осиё тараққиёт банки президенти Харукимо Куроданинг мамлакатимизга ташрифи доирасида 31 октябрь кунини Ўзбекистон Республикаси билан ОТБ ўртасида яна бир ҳужжат – «Давлат молияси бошқаруви ишлари бўйича кредит битими имзоланди. О 30 октябрь – 1 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. О Пойтахтимизда «Ўзод Шарафиддин» замондошлари хотирасида «Тасула», «Ериса», «Сарпана» машиналарини сотувга чиқарди. О «Қашқадарё вилаетида» очик акциядорлик жамияти Асака автомобил заводида ишлаб чиқарилган янги «Тасула», «Ериса», «Сарпана» машиналарини сотувга чиқарди. О Самарқандда «Адвокатуранинг замондашлари» муаммо ва ривожланиш иштирокидаги маънавий таълим мактаблари учун 2008-2009 ўқув йилларида мўлжалланган дарсликлар ҳамда ўқув-ўқитиш қўлланмаларининг иккитасини таъминлаш мақсадида қўшимча маблағ таъинланди. О «Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар залида «Бугунги Хитой» мавзусидаги фотокўргазма очилди. У «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, Хитой Халқ Республикасининг Инсон ҳуқуқларини ўрганиш жамияти ва ХХРнинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамкорлигида ташкил этилди. О Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида Ички ишлар вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати ва Давлат солиқ қўмитаси масъул ходимлари иштирокида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар мувофиқлаштирувчи кенгашининг йиғилиши бўлди. О Самарқанд вилаети ўқувчи-ёшлар техник ижодиёти мақсадида мактабдан ташқари таълим муассасаларидаги тўғра раҳбарларнинг республика семинари бўлиб ўтди.



Яқинда туманимизга ташриф буюрган Юртбошимиз фермерлар билан суҳбат чоғида ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш зарурлиги ҳақидаги қимматли фикр-мулоҳазаларини билдирган эди. У киши айтганидек, ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, унумдорлигини ошириш бўлиб, ҳосилдорлигини кўпайтириш ҳақида гапирмасам бўлмайди.

Ҳаётбахш фармон

Ўзимдан қиёс. Фермер хўжалиги ташкил этганимизда ҳосилдорлик ниҳоятда паст, ерни шўр босган эди. Биринчи йиллик эътиборни ариқ-зовурларни тозалаш, мелиорация ишларини қўйишга қаратди. Ушайла пахтадан атиги 15 центнердан ҳосил олди. 2004 йили тасарруфимизга яна 350 гектар ер қўйилиб, ҳаммаси 650 гектар бўлди. Йилдан-йилга еримизнинг мелиоратив ҳолати яхшиланиб, ҳосилдорлик ошиб бормоқда. Жорий йилда 373 гектар ерда пахта етиштириб, ҳирмонимиз 930 тоннадан ошиб кетди. Йил якунига қўйиб, 200 миллион сўм соф фойдани мўлжаллаётимиз. Моддий-техника базамиз ҳам йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда.

Мендай оқидий деҳқон боласининг иштирокига 650 гектар ер бериб қўйилганлиги, ўнлаб техника, мулк эгаси бўлишим... Буларнинг барчасини қишлоқ хўжалигидаги ишловларни қўйишга қаратди, фермерлик ҳаракатини ривожлантиришга берилаётган ғам-хўрлик ва энг муҳими, бизнинг Сирдарёдаги сингари ҳудудларда мелиорация ишларига қаратилган эътиборда, деб биламан. Ахир, ариқларда сув раван оқса, ернинг заҳи қочиб қолса, унумдор бўлса, деҳқоннинг ютуғи шунда эмасми?

Юртбошимизнинг яқинда эълон қилинган «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини ҳақиқатан ҳам яхши кўрдим. Бу эътибор мен каби юзлаб сирдарёлик фермерларга куч-қувват бағишлайди.

Асатилла БЕРДИКУЛОВ,
Сардоба туманидаги Абдулла Қодирий
номли фермер хўжалиги раҳбари.
Сирдарё вилаети

Кузнинг ҳар кунини ғанимат

Олтинкўл туманидаги «Хосил меҳнат – кўрки» фермер хўжалигида пахта ҳосилдорлиги 43 центнердан ортди. Шартнома режасини 132 фоизга бажарган фермер Қаҳрамон Сатторов далада бугунги кунда эса экилган галларлар аллақачон ер бетини қоплаб бўлди. Энди фермер кузги шудгорга киришиб кетди. Кунини кеча олиб келинган «ВТ-150» занжирли ҳайдов трактори фермернинг жонига оро қирмоқда. Ушбу техника воситасида механизатор Ҳамидулло Азимов шогирди билан кунига 15 гектаргача майдонда шудгорлашни амалга оширмоқда. Бу ишга мутасадди бўлганларнинг сўзларига қараганда, шудгор чуқурлиги 40 сантиметрдан кам эмас. Пахтачилик борасида сифат ва миқдор жиҳатдан ўнлаб вилаетда ишловлар сафига кирган «Анджон» массивидаги бошқа фермер хўжаликларида ҳам бошқоқ экинлар экиш ва текис қўчат олиш жараёни илдам бормоқда. Айни вақтда шудгорлашга бирдек киришибаётир.

Қўбилжон АСҚАРОВ
олган сурат.

Анджон вилаети

Замин заргарлари

Наманганлик ирригатор ва мелиораторлар ерлар унумдорлигини оширишга янгича ёндашмоқдалар

Ирригация-мелиорация тармоқлари соҳасида бўйича асосий юмшувларни кузнинг қуёшли кунларида амалга ошириш юзасидан Наманган вилаетида «Зарбдор 75 кун» эълон қилинди. Шунга мувофиқ 1328 километр ирригация, 493 километр мелиорация тармоқлари тозаланади. Шунингдек, 261 та гидротехник иншоот, 437 та гидротехник, 182 та насос агрегатлари, 1110 дан ортиқ сув тақсимлашчилар мавсумга шайлаб қўйилди. Ҳозир шўр мақсад учун салфид турибди, қўл кучидан ҳам унумли фойдаланилмоқда.

«Бир километр зовурининг соҳасини натижада 150 гектар яхшидоннинг мелиоратив ҳолати яхшиланади, – дейди таъриблик мелиоратор Мирзадавалит Тошматов. – Шунинг учун ҳам заҳор сувларни қочириб «Зарбдор 75 кун»даги асосий вазифалардан бўлимоқда.

Таъкидлаш ўринлики, вилает бўйича шўр масалага эътибор қўйиб, ҳар бир зарбдор участканинг ҳомиёси бор ва улар зиммаларидаги хайрли юмшувга амалий ёндашмоқдалар. «Машъал» ММТП ҳудудидида Шўрқент зовури тозалатган «90-4111» маркали экскаватори «Саиджавлон» фермер хўжалиги ўз оталиғига олган. Мулкдор Илхомжон Бойматов эса ёнлиги билан таъминлаб, экиннинг тушулигини ҳам иш устида ташкил этмоқда. Ёки «Умид юлдузи» хусусий фирмаси раҳбари ўз ҳомиёлигидаги мелиораторларга 20 минг сўмдан пул, бир қондан ун ва пахта мойи келтириб берди.

Хуллас, «Зарбдор 75 кунлик» Наманганда хайрли ташаббусларга йўл очди. Энг муҳими шунки, ирригация ва мелиорация шохобчаларининг барвақт соҳасини билан галла майдонларини сўғориш ҳамда бўшаган техникаларни энг мақбул муддатда бошқа долзарб дала юмшувларига жалб этиш имкони туғилади. Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини қўйишга қаратилган эътиборда, деб биламан. Ахир, ариқларда сув раван оқса, ернинг заҳи қочиб қолса, унумдор бўлса, деҳқоннинг ютуғи шунда эмасми?

Юртбошимизнинг яқинда эълон қилинган «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини ҳақиқатан ҳам яхши кўрдим. Бу эътибор мен каби юзлаб сирдарёлик фермерларга куч-қувват бағишлайди.

Асатилла БЕРДИКУЛОВ,
Сардоба туманидаги Абдулла Қодирий
номли фермер хўжалиги раҳбари.
Сирдарё вилаети

Хуллас, «Зарбдор 75 кунлик» Наманганда хайрли ташаббусларга йўл очди. Энг муҳими шунки, ирригация ва мелиорация шохобчаларининг барвақт соҳасини билан галла майдонларини сўғориш ҳамда бўшаган техникаларни энг мақбул муддатда бошқа долзарб дала юмшувларига жалб этиш имкони туғилади. Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини қўйишга қаратилган эътиборда, деб биламан. Ахир, ариқларда сув раван оқса, ернинг заҳи қочиб қолса, унумдор бўлса, деҳқоннинг ютуғи шунда эмасми?

Юртбошимизнинг яқинда эълон қилинган «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини ҳақиқатан ҳам яхши кўрдим. Бу эътибор мен каби юзлаб сирдарёлик фермерларга куч-қувват бағишлайди.

Асатилла БЕРДИКУЛОВ,
Сардоба туманидаги Абдулла Қодирий
номли фермер хўжалиги раҳбари.
Сирдарё вилаети

Хуллас, «Зарбдор 75 кунлик» Наманганда хайрли ташаббусларга йўл очди. Энг муҳими шунки, ирригация ва мелиорация шохобчаларининг барвақт соҳасини билан галла майдонларини сўғориш ҳамда бўшаган техникаларни энг мақбул муддатда бошқа долзарб дала юмшувларига жалб этиш имкони туғилади. Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини қўйишга қаратилган эътиборда, деб биламан. Ахир, ариқларда сув раван оқса, ернинг заҳи қочиб қолса, унумдор бўлса, деҳқоннинг ютуғи шунда эмасми?

Юртбошимизнинг яқинда эълон қилинган «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тўғри қўйиш» қарарини ҳақиқатан ҳам яхши кўрдим. Бу эътибор мен каби юзлаб сирдарёлик фермерларга куч-қувват бағишлайди.

Асатилла БЕРДИКУЛОВ,
Сардоба туманидаги Абдулла Қодирий
номли фермер хўжалиги раҳбари.
Сирдарё вилаети

Кичик сармоянинг фойдаси катта!

«Микрокредитбанк» Хоразм вилаети филиали мижозлари шундай фикрда

Бибижон Ибодуллоева йилнинг тиклиш-бичишга киришди. Шу боис, бу ҳақда муаммолар уларнинг. Соҳа сирларидан воқиф бўлди. Уқиди. Илган. Интилди. Натижада, ўзи устоз даражасига етиб, ишнинг янада ривожлантиришга киришди. Дилга тугиб юрган ниятини амалга ошириш фурсати келганлигини аниқлаб, тадбиркорлигининг эстагидан тугди. «Ахир, мамлакатимизда тадбиркорлигини, айниқса, кичик бизнесни ривожлантиришга ҳаққий эътибор қаратилаёттир. Ишончликлар яратилаёттир. Сармоялар ажратилаёттир. Мана шулар учун каттагина имконият эмасми?»

Бибижон шундай фикр қилар экан, 2006 йилнинг 9 августидида «Микрокредитбанк»нинг Хива тумани филиалига мурожаат этди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай банк унга, яъни «Назарбек Хударган ўғли» кичик корхонасига тикувчилик янада ривожлантириш учун 5 миллион сўм микрокредит ажратди.

Энди ишлар тобора олдинга силжиб, 7 нафар янги ишчи ўринлари ҳисобига хизмат турлари ҳам кенгайиб борди. Кичик корхонадан кийим-кечакдан ташқари аҳоли талабидан келиб чиқиб, сифатли эшак ва дераза пардалари сотувга чиқарила бошлади. Қарангки, тадбиркорнинг олинган микрокредитларидан ўз ўрнида ва мақсадли фойдаланиши туфайли аҳолига ҳамда ташкилотларга 6349 минг сўмдан зиёд хизмат кўрсатди.

Хоразм вилаетида «Микрокредитбанк» сармояларидан худди Бибижон Ибодуллоева каби унумли фойдаланаётган тадбиркорларни ишбилармонлар кўп. Хусусан, банкнинг Шовот филиали мижози Азимбой Раҳимов, Қоровул филиали мижози, «Ўзали Хулқар» ишлаб чиқариш корхонаси раҳбари Камолдидин Ҳасанов, Богот филиали мижози, «Муҳаммад Ғанишир» фермер хўжалиги раиси Оллаберган Отабоев айнан шу банк сармояси билан ишнинг юзигаган ёки ривожлантирган фуқаролардан саналади.

Бугунги кунда техниканинг тараққиёти барибарада хизмат кўрсатиш турлари ҳам кўпайиб ва тезкорлашиб бормоқда, – дейди биз би-

лан суҳбатда «Дилнур Бектемирова» хусусий фирмаси раҳбари Бектемир Тангирбердиев. – Масалан, уяли алоқа телефон хизматларини олайлик. Ҳозирги пайтда ушбу алоқа воситасидан фойдаланувчилар кўпайиб бормоқда. Мен туманда «Билайн» тармоғининг хизматини ривожлантириш мақсадида экспресс қарточкалар олиб сотиш учун жорий йилнинг август ойида банкнинг Шовот тумани филиалидан 6 миллион сўм микрокредит олдим. Филиалимиз айни пайтгача аҳолига 1007 минг сўмлик хизмат кўрсатди.

«Микрокредитбанк» акциядорлик тижорат банки Хоразм вилаети филиали томонидан фуқароларга мана шундай қўлайлик ва имкониятлар яратиб берилмоқда. Зеро, банкнинг мақсади кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик, фермерлиқни ривожлантириш, яъни тартибдаги меҳнат фаолиятини, оилавий бизнес ва касаначилиқни фаоллаштириш йўли билан янги иш ўринларини ташкил қилишдир. Бунда, айниқса, қишлоқ аҳолисининг микромоллиёвий хизматлардан баҳраманд бўлишини таъминлашга алоҳида аҳамият қаратилади.

– Воҳода фаолият олиб бораётган 12 та банк орасида «Микрокредитбанк»нинг Хоразм вилаети филиали ўз ўрни ва салоҳиятига эга. Тизимнинг энг йирик бўғинларидан бири ҳисобланган ушбу банкда 5 та туман (шаҳар) филиаллари, уларнинг таркибида 14 та минибанк мавжуд. Молия муассасаси 7301 та ҳуқуқий шахсларга хизмат кўрсатиб келмоқда. Биламизки, сўнгги йилларда республикада қишлоқ мулкдорлари – фермер хўжалиқлари фаолияти кенгайди. Улар соҳада етакчи қўлга айланди. Бу, албатта, мамлакатимизда Президентимиз ҳисобига амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар самарасидир. Мазкур банк мижозларнинг ақсарияти ҳам айнан фермерлардан иборат.

(Давоми 2-саҳифада)

Ҳайрат ва ҳақиқат

Ҳали ёш эдик. Боболаримиз олдида чордона қуриб одоб сақлаб ўтирардик, уларнинг ўзаро суҳбатлари маъини тўла ҳақиқат, тугулларига ақилимиз тўла етмасди. «Тишлаган нонингни еб тугат», «Ушқ тушиди, териб озингга сол», «Нонин дастурхон олдида ўтириб е» каби насихатларни ўзимизча ижиклик, ҳатто ҳасислик, деб баҳолашдан ҳам қайтмасдик. Биз болалар, набиралар дастурхондан туриб гўё зарур юмшунинг қилиб кетгандек қўчага шошилмас, қарилар қундалик одадлари бўйича ҳар биримиздан қолган нон бўлакларини «ним соҳага солиб, устидан чой қуйиб истеъмол қилишар, момоларимиз унинг бир қисминини кесиб, қуритишарди. Биз нонга, нон ушогига бўлган бундай муносабат сирларини йиллар ўтиб, балогатга етган англадик.

...1943-1944 йиллар. Фашистларга қарши уруш аяш авж олган қарша. Бошқа озиқ-овқатлар ҳам жуда тортилган, аммо нон олтиндан ҳам қимбат, дастурхон қўрмасдан қўлма-қўл бўлиб кетарди. Болалар, асосан ўқувчиларга ҳар кун бериладиган 100 грамм нон учун мактабга боришарди. Синф раҳбари ҳар кун қайта-қайта тақорлашга, тушуниришга қарамай «Аста-секин келиб олинглар», дейиш билан 35-40 бола нонга ёпирилган, қимдир ҳақини ололмай, қўз ёши тўкса, яна биров, ҳатто, хушини йўқотарди.

Айрим оилаларни истисно қилганда, хонадонларда асосий оват ёрма, атала, исма-лок қовурдоқдан иборат эди. Биз ака-ука, опа-сингиллар оватдан сўнг қозон ювишни талашармиз. Мақсад қозон ялаш. Бир ҳовуч ундан тай-

Хосият холининг ўғитлари

Эски шаҳарда, биз яшаган маҳаллада Хосият хола деган кампир турарди. У кишини биров хола, яна кимлардир ая, тўта, амма, хуллас, истаганча ном билан қақсар, у киши барчага бирдек «жоним» деб жавоб бера ва ҳатто баъзилардан биров хафа бўлганда ҳам ёмон гапирмас, ақинча қўлимизга «умрингдан бирака топ», деб қўядилар. Ўз вақтида ачагина саводли ва маданиятди ҳисобланган бу хотин айниқса ёшларнинг севимли холалари эди. Хосият хола болаларнинг саволларига сира эринмай жавоб қайтарар, фикрларини қадимий ва замонавий китоблардан, «Ҳадиси шариф»дан мисоллар келтириб асослардилар. Қўпгина суҳбатлар ота-она дуоиси, инсон одоби ва нон ҳақида бўларди.

Кунлардан бирида суҳбат нон хусусида кетди. Ўз ҳаётида қўпгина оғир кунларни кўрган, ноннинг қадрини билган кампир барча саволларга ёнги билан, сира эринмай жавоб беради:

– Момо, уйимизнинг тўрида биттагина тишланган, қотиб кетган нон анчадан бери осигилиқ турибди. Уни ўша қийинчилик уруш кунларида ҳам ивтиб ёйишмаган экан. Нега бундай қилишган?

(Давоми 3-саҳифада)

Халқаро аэропорт ишга тушди

Навоий вилаетида янги иншоотлар, маданий-маиший муассасалар, тураржой бинолари фойдаланишга топширилмоқда.

Юртбошимиз Навоий вилаетига ташрифи чоғида бу ерда олиб борилаётган бунёдкорлик, хусусан, шаҳар аэропортида амалга оширилаётган катта ҳажмдаги реконструкция ишлари билан танишган, уни замон талаблари даражасида барпо этиш борасида тегишли тасвиялар, йўл-йўриқлар берган эди. Яқинда мазкур аэропорт халқаро макромга эга бўлди. Эндиликда бу ердан дунё-

нинг турли мамлакатларига ҳаво қатновини амалга ошириш мумкин. Янги қиёфа касб этган, қатор қулайликларга эга мазкур халқаро аэропортнинг тантанали очилиш маросими бўлди. Тадбирда сўзга чиққанлар мамлакатимизда Президент Ислам Каримов ташаббуси билан амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар, хусусан, ҳаво транспортини ривожлантириш борасида қўлга киритилаётган ютуқлар хусусида тўхтади. Мазкур янги халқаро аэропорт мамлакатимиз, жумладан, вилает иқтисодий салоҳиятини янада юксалтириш, хорижий давлатлар

билан ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди. – Мазкур аэропортнинг ишга туширилиши йўловчилар учун катта қулайликлар яратди, – дейди Навоий вилаети ҳаво алоқалари агентлиги бошлиғи Салоҳиддин Нуримов. – «Анджон-Навоий-Москва» йўналиши бўйича дастлабки рейс амалга оширилди. Шунингдек, «Навоий-Тошкент-Навоий» йўналишидаги қатнов ҳам изчил йўлга қўйилди.

Ёрқул УМАР,
ЎзА мухбири
Навоий вилаети



ОБУНА – 2008

«Қишлоқ ҳаёти» ва унинг иловаси «Ҳаёт» газеталарини йил давомида мунтазам ўқиб боришни истайсизми? Мамлакатимизда ва дунёда рўй бераётган воқеалардан, ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча жабҳаларидаги ўзгаришлардан хабардор бўлиб, маданий-маърифий мавзулардаги мақолалар, фалсафий фикрлар билан йўрилган бадий асарларни мутолаа қилишни хоҳлайсизми? Унда 2008 йил учун газеталаримизга обуна бўлишга шошилиң! «Ўзбекистон почтаси», «Матбуот тарқатувчи» идоралари ва бошқа ташкилотлар обунани расмийлаштиришмоқда. Тахририятнинг ўзида ҳамда газетанинг Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлардаги мухбирлари орқали шартнома асосида ҳам обуна бўлиш мумкин. 144-индекс бўйича «Қишлоқ ҳаёти» ва «Ҳаёт» газеталарига бир йўла, 145-индекс бўйича эса «Ҳаёт» газетасининг ўзига обуна расмийлаштириляпти.

Асосий мезон – сифат

Бухоролик чорвадорлар шу мақсад йўлида меҳнат қилишмоқда

Дунёнинг 40 дан ошiq мамлакатда боқилаётган 30 миллион бошдан ортиқ қорақўл қўйларнинг асосий генотипи Ўзбекистонда! Бундан бир аср олдин ҳам довруғи дoston қорақўл терилари асосан юртимизда етиштирилган. Қорақўл қўйларнинг дунёга тарқалишига оддий илтифот сабаб бўлган экан.

Ўтган асрнинг бошларида Бухоро амира қорақўл қўйларини четга чиқаришни тақиқлаган экан. Аммо 1910 йили Олмония элчиси амир кўнглига йўл топиб, унинг илтифотида мушарраф бўлди. Элчига йигирма кўй ҳамда икки кўчор тортиқ қилинади. Уша пайтда олмонлар юртимиз иқлимига ўхшаб жой кидириб, Намибияда тўхташади. Бухоро қорақўл қўйлари бу ер шароитига тез мослашади. Кейинчалик олмонлар Бухородан яна 50 совлик ва 12 та кўчор олиб кетишади. Шу тариқа қорақўл зотлари дунёга тарқалади. Энг қизиғи, хозирда дунёда сифати бўйича биринчи ўринда турадиган қимматбаҳо кўйна берувчи Намибиянинг "Свакра" қўй зотлари маҳаллий қўйлар ва Бухоро қорақўлларидан чатиштирилган зотдир.

Бухоро вилояти "Қорақўл" акциядорлик бирлашмаси бошлиғи Неймат Маризаевнинг бу хикояси қорақўл қўйларига қизиқишимизни янада оширди. Бугунги кунда бирлашмада амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишиш истаги уйғонди.

– Мустақиллик йиллари чорвадорлар ҳаётида туб ўзгаришлар даври бўлмоқда, – дея сўз бошлади Неймат ака Маризаев. – Уларга яратилаётган шароитлар, чорвачилик, хусусан, қорақўлчиликка бўлган алоҳида эътибор соҳада

ҚОРАҚЎЛЧИЛИК

ўсиш, салмоқли самараларга эришишга олиб келмоқда. Бирлашмамиз тизимига кирувчи 9 та қорақўлчилик ширкат ҳўжаликларида жами 235903 бош чорвалари боқилади. Шу жумладан 129475 бош она қўй, 539 бош от, 1835 бош туя парвариш қилинмоқда. Мол бош сонларининг ўсиши ўтган йилгига нисбатан 4119 бошга, жумладан она қўйлар сонини 3046 бошга кўпайди. Жорий йилдаги қўйларнинг маъмурияти 125063 бош қўй олиниб, шунинг 83 фоизи устиришга қолдирилди. 24536 дона сифатли қорақўл тери ишлаб чиқарилди. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, чорвадорларимиз асосий эътиборни сифатга қара-

тишган. Шунингдек, чорвадорлар жорий йилнинг октябрь ойига 774 тонна гўшт, 291 тонна жун ишлаб чиқаришди. Сирасини айтганда, бор имкониятни соҳа ривожига қўйиб, қорақўл ширкатини янада оширишга сарфлаяпмиз.

Ҳўжаликлар қорақўл экспорти бора-сида ҳам юқори натижаларга эришиб келмоқда. Биргина "Қорақўл" ширкат ҳўжалигининг тахрибалари билан танишиб кўрайлик.

– Экспортбоп махсулотлар, энг аввало, сифат талаб этади, – дейди ҳўжалик раиси, илгор чорвадор Абдурахмон Абдуллаев, – сифат эса парваришга боғлиқ. Агар қўйлар кунига 10-15 километр йўл босса, туғилажак қўйларнинг жингалаклиги, туғилари янада ёрқин бўлади. Шунинг учун айтишади-да, "Қўйни бокса, қўй тўғидан қаттиқ чўпон боксин", деб.

Ҳа, бухоролик қорақўлчиларнинг ҳаммаси Абдурахмон ака сингари жонқуяр, заҳматкаш чўпонлар. Улар эришаётган ютуқлар эса юрт иқтисодиётига муносиб улуш бўлмоқда. Айни пайтда, улар янада қизгин ишга киришган. Қўй ақинлашяпти. Қор-қировли кўнлардан молларни беталафот олиб чиқиш кўп жихатдан уларнинг шижоатига боғлиқ-да, ахир.

Анвар ҚУЛМУРОДОВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Бухоро вилояти



Мулоҳаза

Ёш савдогар ҳам отаси сингари укўмиз, савдо ишига меҳр қўйган, одамлари билан тезда тил топиша оладиган киришимли йигит экан. Тезда ишлари юрisha бошлабди. Бир кўни уйига бурса, отаси ботоб бўлиб ётиб қолибди. Уч-тўрт кўн падали ёнида туриб, сафар тадоригини кўра бошлабди. Эртасига йўлга отланаркан, отаси тайинлабди: "Болам, қайтишигда бир ховўгина Фориш майизидан олиб кел, менга дармон бўлади, негадир кўн сайин силлам куриб бораёпти..."

Савдогарнинг омади юришиб, келтирган молларини роса пуллабди-да, хурсандлигида юртига қайта туриб, отасининг бюртғамаси хавўлидан фаромум бўлибди. Эсига тушганда эса Форишнинг анча узоклаб кетган, ортига қайтишни эса жоиз деб билмабди. Шу атрофда қишлоқдан бир неча кило майиз сотиб олибди.

Йигитнинг қайтишини отаси интиқик билан кутаётган экан. Майиздан 5-10 тасини ебди-да, бош чайкабди.

– Ҳей, аттанг! – дебди у. – Майизни бир кўр беридан олибсан-да?

Ёш савдогар хайратга тушибди. Ҳўйча "Отам бунга қаредан билдийкин?" деб ўйлабди. – Ёки бирортаси айтдимикан-а?

Бундай деса, ҳали қарвонда бирга келганларнинг ҳеч бири отаси билан учрашади.

Ҳўллас, у кейинги келишида отасига Фориш майизидан бир қопини олиб борибди. Отаси эса майизни еб, уч-тўрт кўн ичида дарддан фориғ бўлган экан.

Фориш – Нурота тоғ тизмаси бағрида жойлашган Жиззах вилоятининг кўхна гўшаларидан бири. Иқлими – мўътадил, замини ва тоғу тошлари бойлиқка қон. Минг бир кўзали чашмаларидан минг бир дардга даво шифобахш сувлар қайнаб ётади. Шу боис, бир пайтлар буюк саркарда Амир Темур бобомиз ҳам Форишнинг ниҳоятда севган ва, ҳатто, саломатлиғи ёмонлашган аскарларини ўша ерга юбориб турган экан.

Форишлар жуда қадим-қадимдан узумчилик ва чорвачилик билан шугулланиб келишади. Узумдан майиз тайёрлашнинг энг мохир соҳибкорлари ҳам

Фориш майизи кўпаядими?

Бир ривоятда айтилишича, қадим замонларда Чин-Мочинлик бир савдогар юртимизга Хитой газлама ва буюмларини келтириб сотиш билан шугулланаркан. У узок йиллар Нурота ва Фориш орқали Жиззахга қатнаб, кўпчиликка танилибди ва қўйларни танибди. У вақти-соати келиб, ёши бир жойга бораганда савдогарлик касбини ўғлига топширибди. Энди юртимизга ота ўрнида фарзанди қатнайдиغان бўлибди.

Форишликлар. Фориш майизини халқимиз "Богдон майиз" деб атайди. Негаки, туманининг Богдон, Каттабодгон, Сайёт, Ёмчи Осмонсой, Баландосмон, Илончи, Қоракон, Нурак, Анамуна қишлоқларида тайёрланадиган майизлар технологиясини даставвал богдонликлар қашф этган. Негадир бу қишлоқларнинг майизи атрофдаги бошқа қишлоқларда тайёрланадиган майизларга нисбатан анча ширадор. Таркибидаги қанд моддаси 30-35 фоизга етади.

Шу боис бугунги кунда ҳам республикамизнинг энг катта бозорлари – Тошкентдаги Қўйлик, Олой, Чорсу, Фарход, Самарқанддаги Сибё, Челақ, қўйнинг-чи, қайси бозорга борманг, майиз расталарида одамларнинг аввало, "Фориш майизи борми?" деб сўраётганларини эшитасиз. Узум расталарида Фориш узумлари харидорғир.

Фориш майизи қандай тайёрланади? Албатта, бошқа барча жойлардаги каби узумнинг қора кишимши ва оқ кишимши навларини текис лойсувоқ қилинган майдонларга ёкиб, қуёшда қуритиш йўли билан-да! Бу усулда узум 20-25 кўн давомда қурийди. Лекин майиз тайёрлашнинг "сояки" усули ҳам борки, сояки майизлар янада ширадор, янада шифобахш ҳисобланиб, қуёш нури тушмай-диган, елвизак эсиб туриши учун деворлари кўй тешикли махсус хоналарга, шиферости болохоналарда осиб қўйилиб, қуритилади.

Майизнинг инсон учун нафақат тўйимли озуқа, балки шифобахш неъмат эканини ўз вақтида буюк аллома ва табиб Абу Али ибн Сино жуда кўп исботлаган. У юрак қон-томир, камқонлик, жигар буйрак ва, ҳатто, эркаклар жинсий ожизлиги касалликларини даволашда майиз тавсия этгани маълум. Қонни тозалаш хусусияти эса бошқа барча неъматларникидан устун.

Ошпазларимиз ош дамласа, майиздан фойдаланади, қандолатчиларимиз ўнлаб хил махсулотларига майиздан тот ва безак беришади. Майиз йўқ мамлакатлар, жумладан, Россия, Болтиқбўйи, Белорус ва, ҳатто, Туркия ҳамда Эрон давлатлари саноатчилари майиз излаб, юр-

тимиз бозорларига келадилар. Демак, майизларимиз жаҳон бозорларига чиқишга лойиқдир.

Ҳўш, шундай экан, майиз кўпайтирилса, яхши эмасми? Албатта, яхши. Бунинг учун туманда, аввало, майизларни қўлаки қуритишдан саноат асосида қуритишга ўтиш керак. Ахир, Юртбошимиз ташаббуслари билан "Ўзэкспомарказ" павилонларида такор-такор ўтказилаётган минитехнологиялар кўргазмаси айнан Фориш сингари тоғли туманларни саноатлаштириш, ишлаб чиқаришларини тақомиллаштириш мақсадларини кўзда тутаяпти-ку?

Туманда тadbиркорлар кўп. Улардан бири ташаббускорлик қилиб, бирорта қуритиш қорхонаси харид этса-да, майиз тайёрлашни йўлга қўйса... нур устига нур эмасми?

– Ҳўш, шундай экан, майиз кўпайтирилса, деиди туман ҳокими Байрамбек Ҳўзқов. – Лекин туманимиздаги мавжуд тозкорлар одамларининг томоқларига-да! Тўғри, фермер ҳўжаликлари тасарруфида ҳам 300-400 гектарга тозқоримиз бор. Лекин бу тозқорлар ҳосили қорхона ёки цехда қуритишга арзирмикан?..

Демак, тозқорларни кенгайтириш зарур. Тумандаги тахрибали соҳибкорлардан бири эса қачонлардир тоғ бағридаги Илончисой дарасини бўғиб, кичикроқ сув омбори қуриш лойиҳаси бўлганини, ҳатто, қурилиш ишлари бошланиб, кейин тўхтаб қолганини аятади.

– Яхши бўларди ана шу омборни қура олсак, – дейди туман ҳокими. – Туманимизда яна 4 минг гектар тозқор ва қўлаб бог-роғлар бунёд этиш имконияти туғиларди. Ана шунда соҳибкорларимиз узум етиштириш ва майиз тайёрлашни кўпайтириб, ўзлари манфаатдор бўлишарди. Қолаверса, мамлакат иқтисоди ривожланишига каттагина ҳисса қўишларди. Биз ҳам шунинг тарафдоримиз. Фориш узумларининг бугун ҳам довруғи кам эмас. Харидор-ку излаб сотиб олишга тайёр. Демак, назаримизда бу борадаги ишларга жиддий киришиш вақти аллақачон етиб келган.

Келдиёр ЖўРАҚУЛОВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Жиззах вилояти

Кичик сармоянинг фойдаси катта!

(Боши 1-саҳифада)

Бундан ташқари, банк иқтисодиётнинг реал сектори – кичик бизнес ва хусусан қўйлардорлиқни риважлантириш, аҳолини турли жаҳдаларда микромолиявий қўлаб-қувватлаш масалаларига алоҳида эътибор бериб келмоқда. Жумладан, бугунги кўн ушбу мақсадларга йўналтирилган кредит қўйилмаларининг ҳажми 10 миллиард сўндан ошди. Шу вақт ичида 728 та тadbиркорлик субъектларига 2142,2 миллион сўм микрокредит ва микроинвестициялар тўғрисида қўйилди. Ёйни белгиланган режа 164,6 фоизга удаланди. 2007 йилнинг 9 ойи мобайнида 412 нафар аёл тadbиркорга 553,4 миллион сўм кредит ажратилди.

Маълумки, Президентимиз томонидан 2006 йилнинг 23 мартида "Кичик ёрдамчи, деҳқон ва фермер ҳўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарор, 2007 йилнинг 18 майида эса "Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўлаб-қувватлаш борасида қўшма чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармонга имзо чекилди ва бу ҳўқуқий ҳўжатлар амалиётга татбиқ этилмоқда, – дейди "Микрокредитбанк"нинг Хоразм вилояти филиали бошлиғи Райрат Рамонов. Айтиш жоизки, ҳар қачон ҳўжат фўқароларга наф келтирувчи ишларни ташкил этиш, манфаатли тadbирларини юрғишида катта аҳамият касб этмоқда. Шунингдек, банклар зиммасига ҳам қатор масъулиятли вазифаларни қўйди. Хизмат кўрсатувчи ва фойдаланувчи ўртасидаги ўзаро муносабат ҳамда ҳамкорликлардан кўрилатган ижобий натижалар эса қувонарли. Қарор ва фармон ижроси замиридаги рақамлар бунга мисол бўла олади.

Хусусан, сўз юртаётганимиз – "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкнинг Хоразм вилояти филиали томонидан ҳам бу борада талайгина ишлар бажарилган. Ёйни банк қарор ижросини таъминлаш мақсадида кам таъминланган оилаларга 268,7 миллион сўмлик кредит ажратган бўлса, фармонга асосан ёш оилаларнинг тadbиркорлик фаолиятларини моддий қўлаб-қувватлаш ҳамда истеъмол кредитлари бериш йўлига шу йилнинг 9 ойи мобайнида 512,5 миллион сўмлик маблағ йўналтирилган. Бошқача айтганда, ажратилган микрокредит ва микроинвестициялар эвазига вилоятда 2188 та янги ишчи ўринлари пайдо бўлди. Бу шунча одам ишли бўлди, шунча оиланинг моддий таъминоти, турмуш тарзи яхшиланди, деганидир.

Бундан ташқари, банк кредит ва инвестиция салоҳиятини ошириш, кредит ресурслари базасини яратиш учун аҳолига қўлай бўлган даромадли омонат турларини ҳам жорий этган. Тақлиф этилган 20 га яқин жойибодор омонат турлари натижаасида аҳоли омонатларининг қолдиги ўтган йил бошига нисбатан 2 баробарга кўпайди. "Нурафшон", "Меҳрибонлик", "Мададкор", пластик картчалар орқали амалга оширилаётган "Ҳазина карт" эса янги омонат турлари ҳисобланади. Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 24 сентябрдаги қарорига асосан филиал томонидан 39 та савдо шохчасида 44 та терминаллар ўрнатилган. Ҳозир улардан пластик картчалар орқали муомала қилиш йўлга қўйилган. Умуман, аҳолига "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкнинг 6000 та пластик картчалари берилган. Барча туман филиалларида "WESTERN UNION" электрон тўлов бўйича пул жўнайтиш бўлимлари аҳоли учун доимо хизматга шай.

Қисқа қилиб айтганда, "Микрокредитбанк"нинг Хоразм вилояти филиали жамоаси амалга ошираётган барча тadbирлари орқали банк фаолиятини универсallasштириш, мўлклар ва омонатчилар манфаатини бирлашма назарда тутган ҳолда хизмат кўрсатиш сифатини, савиясини ўкзатириш, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг ўтказилиши жараёнида фаол иштирок этиш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда. Банк сармоялари тadbиркорлик, бунёдкорлик ва тараққиётга хизмат қилаёпти.

Абдураззоқ КАРИМОВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Хунрезликка ўқилган ҳукм

2004 йил 11 март кўни Мадрид метросида амалга оширилган қонли қўпуровчиликнинг 21 нафар ижрочиларига ҳукм ўқилди.



Испания суди террорчиларга қўрбон бўлган 191 нафар жабориданинг ҳар бири учун 40 йиллик (Испанияда ўлим ва умрбод қасб жазоси йўқ) жазо тайинлади. Ёйни 21 нафар террорчилар гуруҳи умумий ҳисобда 270 минг йилга озодликдан маҳрум этилди. 2004 йил 11 март тонгида Мадрид метросининг "Атога" бекати поезида мухдмш қўпуровчилик содир этилган-ди.

Европа тарихида энг қонли қўпуровчилик дея таърифланган бу хунрезлик оқибатида 191 нафар киши ҳалок бўлиб, 1800 йўловчи тан жароҳати олган. Ушбу воқеада 28 нафар одам гумон қилиниб, қўлга олинган эди. Аммо суд этти нафар гумондорни айбдор деб топмаган.

YETTI-IQOLIMDAN BIR SHINGIL

Жанубий Кавказда нима гаплар?

Грузин-абхаз можаролари вужуга келган ҳудудда тинчликни қўлаб-қувватловчи МДХ коллектив кўчларининг чиқариб юборилиши оғир оқибатларга олиб келиши мумкин.

Тан олимпиади Абхазия республикаси ташқи ишлар вазири Сергей Шамба шу ҳақда маълум қилди. Унинг сўзларига кўра, ушбу ҳудуддан МДХ тинчликпарвар кўчларининг олиб чиқиб кетилиши Жанубий Кавказда кенг қамровли урушнинг бошланишига сабаб бўлади.

Америкалик элчилар Ироқда фаолият олиб боришни маъқул кўрмайд-ди.

Бунга АҚШ давлат департаменти ходимларининг элчиларга кўпол муносабатда бўлаётгани сабаб бўлмоқда, дея хабар қилинмоқда маҳаллий ахборот воситаларида. Маълум бўлишича, бундан аввалроқ давлат департаменти Ироқдаги элчихонага хондмларни ўз хоҳишига кўра

Ўтган кўни Грузия ҳўкумати Зугдиди туманида юз берган воқеадан сўнг грузин-абхаз, грузин-осетин можаролари ҳудудидан тинчликпарвар кўчларни чиқариб юбориш тўғрисида қарор қабул қилди. Расмий Тбилиси маълумотига кўра, Россия тинчликпарварлари харбий машиналар билан Зугдиди туманидаги Гамхури ёшлар лагерини қуршовга олган. Харбийлар лагер кўрмичларини ҳаракат қилиб, бир неча кишини вақтинча хибсга олган. Россия тинчликпарвар кўчлари бу айбловларни рад этмоқда.

Мажбурий хизмат сафарлари

юборган. Аммо охириги вақтларда ўз ҳаётини хаф остига солувчилар камайгани боис департамент раҳбарияти элчиларни ишдан четлатиш билан қўчишиб Ироққа юбораётгани фой бўлган.

Ушбу воқеа тафсилотларини қўчурроқ ўрганиш учун махсус гуруҳ тузилган.

Жаҳон матбуоти хабарлари асосида Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Шудгорни сифатли ўтказиш – юқори ҳосил замини

Кўп йиллик тажрибалар ишга шундай ёндошувни тақозо этади

Пахта ва бошқа ҳўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда кузги шудгорлашнинг аҳамияти катта. Уни ўз вақтида, сифатли ўтказган деҳқон келгуси йил ҳосилига пухта замин яратади. Сифатли шудгорланган майдонларда шўр ювиш, текислаш, тупроқни экишга тайёрлаш, ерга уруғ қадаш ишлари яхши бажарилади. Бэхорда уруғлар қийғос ундириб олинадил, ниҳоллар севаж ривожланиб, ҳосил кўп тупланади ва барвақт пишиб етилади. Шу сабабли фермерларимиз, агрономлар, муҳандис муҳандисларимиз дала-ларни ҳайдовга тайёрлаш, агрегатларни сошлаш ва тўғри ишлаштириш, шудгорни сифатли ўтказишга алоҳида эътибор қаратишлари зарур.

Ҳайдов сифатида бўлган асосий агротехник талаблар ҳайдов қўчуқлиги ва унинг бир текисда бўлиши ҳамда бегона ўтлар, уларни уруғлари ва илдишларини кўмилиш қўчуқлиги ҳисобланади. Сифатли ҳайдалган ерларда ҳайдаш қўчуқлиги белгиланган 1-2 см дан ортиқ фарқ қилмаслиги керак.

Бегона ўтларни кўмилиш қўчуқлиги ҳам даланнинг 25 жойидан ҳайдалган ерни қалаш ва шудгор зотидан ўт ётган жойгача бўлган масофани ўлчаб аниқланади. Ўртача кўрсаткич 20 см дан кам бўлмаслиги керак. Шудгорда диаметри 5 см дан кичик бўлган кесаклар камида 70 фоизни ташкил этиши, ҳайдовда ҳосил бўлган пушталарнинг ўртача баландлиги 5 см ошмаслиги даркор.

Ҳайдашдан олдин дала-лар ўсимлик қолдиқларидан тўла тозаланиши, майдонларга белгиланган микдордаги маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниши, кўп йиллик илдиш-полий бегона ўтлар (ажрик, гўмай) тарқалган дала-ларга гербицидлар сепилиши ҳамда нотекис жойлар текисланиши талаб этилади.

Дала-ларни кўп йиллик илдишполий бегона ўтлардан тозалаш учун тупроқ олдин ағдаргичлари ечиб олинган плуглар билан 18-20 см қўчуқлигида ошматилади, сўнгра чизел, култиватор ва бороналар ёрдамида йиғиб олиниб, дала ташқарисига чиқариб ташланади. Ызга вилт билан касалланган майдонларда ўзгарилаётган махсус механизм (КИ-1,2; КИ-1,8) билан майдаланиб, далага сочиб юборилгандан кейингина ҳайдалиши керак. Вилт касаллиги тарқалган дала-лардаги ўзгарилаётган КВ-4,0 ва КВ-3,6 агрегатлар билан юлчилиши, тўпланиши ва дала ташқарисига чиқариб ташланиши лозим.

Бегона ўтлар босган майдонларга "Которан", "Нитран", "Гезагард" каби гербицидлардан биричи белгиланган меъёрларда сепиш ҳам яхши самара беради.

Дала-ларга маҳаллий ва минерал ўғитлар шудгордан олдин тупроқ агрохимикаторга-маси бўйича қабул қилинган режа-ларга қараб сочилади. Фосфорли ўғитларни соф ҳолатда



гектарига 100 кг, калийли ўғитларни 50 кг микдорларда солишда 1-РМГ-4 ва НРУ-0,5 маркали ўғит сепкичлардан фойдаланилади. Гектар хисобига гўнг 15-20 тонна, компост 20-30 тонна микдорда РТ-40 ва РОУ-6 агрегатлари ёрдамида сепилади. Маҳаллий ўғит тупроқда чиргиганда, микроорганизмлар чириндини гумусга айлантиради ва тупроқ унумдорлиги ошади.

Даладаги намлик 16-18 фоиз атрофида бўлганда ҳайдов ўтказилса, тупроқ кўчирилган микдордаги маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниши, кўп йиллик илдиш-полий бегона ўтлар (ажрик, гўмай) тарқалган дала-ларга гербицидлар сепилиши ҳамда нотекис жойлар текисланиши талаб этилади.

Дала-ларни кўп йиллик илдишполий бегона ўтлардан тозалаш учун тупроқ олдин ағдаргичлари ечиб олинган плуглар билан 18-20 см қўчуқлигида ошматилади, сўнгра чизел, култиватор ва бороналар ёрдамида йиғиб олиниб, дала ташқарисига чиқариб ташланади. Ызга вилт билан касалланган майдонларда ўзгарилаётган махсус механизм (КИ-1,2; КИ-1,8) билан майдаланиб, далага сочиб юборилгандан кейингина ҳайдалиши керак. Вилт касаллиги тарқалган дала-лардаги ўзгарилаётган КВ-4,0 ва КВ-3,6 агрегатлар билан юлчилиши, тўпланиши ва дала ташқарисига чиқариб ташланиши лозим.

Бегона ўтлар босган майдонларга "Которан", "Нитран", "Гезагард" каби гербицидлардан биричи белгиланган меъёрларда сепиш ҳам яхши самара беради.

Дала-ларга маҳаллий ва минерал ўғитлар шудгордан олдин тупроқ агрохимикаторга-маси бўйича қабул қилинган режа-ларга қараб сочилади. Фосфорли ўғитларни соф ҳолатда

Хайдов қўчуқлиги тупроқ ва иқлим шароити, тупроқнинг унумдорлиги ва таркибига қараб тақабаллаштирилиши зарур. Тағида тош-лоқ ва қўмлоқ қатламлар бўлган ерларда ҳайдов қўчуқлиги кўп ёки шағал тупроқ юзасига чиқиб кетмайдишга эътиб белгиланиши лозим.

Ерларни сурункасига бир хил қўчуқлиқда ҳайдаш, тупроқни трактор ҳамда бошқа қишлоқ ҳўжалик машиналари гилдиракларни остида топталиши ҳайдов ости қатламини зичланиб кетишига олиб келади. Шу сабабли барча дала-лар 2-3 йилда бир марта қўчур юмшатилиб тўрилиши лозим.

М.ТОШБОЛАЕВ, ЎзқХИИЧМ Бош директорининг биринчи ўринбосари, техника фанлари доктори.

Р.БОЙМЕТОВ, ЎзМЭИ директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари, техника фанлари доктори.

(Боши 1-саҳифада)

— Ҳа, болам, бизда шундай одат бор. Йиғитлар узоқ сафарга жўнаганларида, душман ёки йиртқич ҳайвонлар билан курашга отланганларида ота-оналари, хотинлари улар соғ-саломат, беҳишак қайтсинлар, деб нон ташлаб қўйганлар. Бобонг бундан 65 йил илгари урушга кетганда момонг яхши ният билан ана шу нонни ташлаб қўйган ва уни ҳамон улган ҳисобламайди, кутади, болам.

Ота-боболаримизнинг нонни улғуловчи урф-одатлари жуда кўп, болаларим. Ҳамангиз кўргансизлар, туғилган бола беҳишак беланганда унга инс-жинс зиён-заҳмат етказмасин, деб ёстиги остига нон қўядилар. Янги тузилган оилаларнинг тўйлари ҳам икки қатлаб нон ушатиш билан бошланади. Уғилларини ўзга юртга сафарга кузатган ота-боболар уларга оқ йўл тилаб, "бало-қазолардан сақласин", деган маънода уларнинг белларига нон тукканлар. Чавандозлар ҳам улоқ-қўпқари олдинда мадад бўлсин, деб белларига нон тугиб олганлар. Келин-куёвлар ҳам нон билан кузатишган. Тўйларда кўргансизлар,

Ҳайрат ва ҳақиқат

биринчи бўлиб дастурхондаги нон ушатилади. Уйга келган меҳмон олдиға ҳам аввало нон қўйлади.

Қай бирини айтмай, болаларим, халқимиз ҳамиша нонни кўзига суртган, эъзозлаган. Зеро, нон инсонлар учун яратилган улғу неъмат. У деҳқоннинг заҳматли меҳнати, беҳисоб давлат маблағлари ҳисобига етиштирилади.

Тўрваси йўқ тиланчи

Утган йили Рамазон кунларининг биринчи шундай воқеа бўлиб ўтди. Эшикка тиланчи келиб, Рамазон ойларида қилинган садақа юз қарра савоб келтириши ҳақида узоқ гапирди. Онамиз: "Бу улғу ойда ким нимаики сўраса, ноумид қилманглар, болам", деб қайта-қайта тайинларганлар. Шунга амал қилиб набирамиз онаси берган яримта бўрсилдоқ нонни кўтариб, дарвоза томон чоғди.

Нима бўлди денг? Халиги тиланчи: "Идишим йўқ, пул беринглар", деб нонни олмасдан қайтарди. Бунга кўриб қайтарганимиз, унинг ҳузурини қийин қилдик. Соқилини ҳисобга олганда, ўғлим тенги йиғит. Каттиқроқ гапирай дедим-у рўздорлигим боис шайтонга ҳай бердим.

— Нонни нега олмайсан, болам? — дедим бир оз зарда билан. — Ахир гапий дегани хонадонларга нон сўраб келмайдими?

— Шундай-ку, отахон, солишга идишим йўқ. Пул берсалар енгилроқ-да.

— Нон оғирлик қиладимиз сенга? Мухтолиғини йўқ-да. Нон олмасанг, яхшиси, гадолик қилма.

Сўзларим унга қай даражада таъсир қилди билмадим-у, озор бермадимми, деб ўзим анча кунлар безовталаниб юрдим.

Кувонч ва ўқинч

Маълумки, Президентимиз ташаббуси билан унни

қўшимча моддалар билан бойитиш бўйича кенг қўлмал ишлар амалга оширилатир. Бу борада миллий дастур қабул қилинганлиги нон миллиятнинг соғлом келаётиши яратилиш йўлида хизмат қилаётганлигидан далолат эмасми?

Кўплар "Бу йил деҳқоннинг йили келди", дейишади. Аслида галлакорларимиз кўрсатилган жасорат чакки бўлмайпти. "Ер боқанга ҳазина тўла сандиғи"ни очилиш ҳам бор гап.

Бу йил биргина қашкадарёликлар уйган галла хирмони 700 минг тоннадан ошди. Унинг 375 минг тоннаси давлат тайёрлов идораларига топширилди. Энди деҳқон оғирлиги тўқилган галлани тасаввур қилиб кўринг. Ҳаммаёқ галлага тўлган, фермернинг ошиғи олчи. Шундай бўлган, у бўйимасдан ким бойисин, у кувонмасдан ким кувонсин?

Энди минг машаққат билан етиштирилган галламиз

қадр, уни исроф қилмасдан сарфлаш ҳақида. Айбга буюрмайсиз, бу борада ўқинчиси бор. Ҳамма ерда ҳам деҳқон меҳнати ёзозланапти, ноннинг қадрига етилапти, у сира исроф этилмаяпти, дея оламимиз. "Енглар, ичинглар, лекин исроф қилманглар", дейилади улғу китобимиз Кўрўни Каримда. Тўйларни, ўтаётган маъракаларни кузатиш, озмунча нон исроф қилинаёптими? Ҳар меҳмон ташриф буюрганда дастурхонда сон-саноксиз нон бўлақлари бўла туриб, "иссидан олинг" деб бутун нон ушатилади.

Ҳали ҳам нонни молга бериш, ахлатхоналарга ташлаш ҳолатлари учраб турибди. Бу ўта ношукрлик, тўқликка — шўхлик. Бу "қилиқларимиз"ни ўғил-қизларимиз кўриб туришибди. "Қуш уясида кўрганни қилади" деганларидек, эртага уларнинг "қилиқларини" катталар тақорламаслигига ким қаролот бериши? Ноннинг бир бурдасини ҳам исроф қилишга ҳаққимиз йўқ. Негаки, у дунёда энг азиз неъмат, тирикчилигимиз асоси, дастурхонимиз фойдасидир.

Курбон ЭГАМБЕРДИЕВ

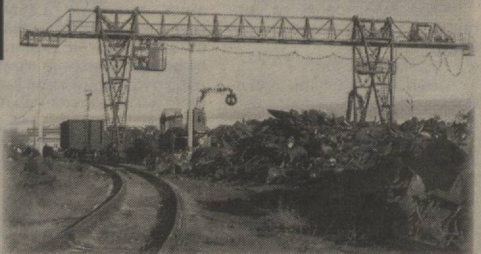
Кундалик ҳаётимизнинг асосий қисми хизмат жойимизда ўтади. Зеро, ишхонадаги саранжом-саришталик кун бўйи амалга ошириладиган юмушларнинг унумли бўлишига хизмат қилади. Самарқанд шаҳридаги иккиламчи қора металл шўба корхонасига кириб борганимизда маъмурият биносининг дид билан таъмирланганлиги, ҳовлига экилган турфа хил гуллар, эрталабданоқ кўчага сув сепилганлиги кишининг баҳри дилини очиб юборди. Ҳовлидан кенг ҳудудга ўтиб, теваарак-атрофни кўздан кечиришимиз. Бу ердаги тартиб ҳам хурсанд қилди.

Иш жараёнида темир-терсак уюмларидан металл парчалари кесиб олинган, вагонга жойлаштирилиб, Бекободдаги заводга жўнатиладиган маҳаллий ҳокимликлар, ишлаб чиқариш корхоналари, таълим муассасалари бизга асосий кўмакчи бўлапти. Қолаверса, иш-

Қанча кўп бўлса, шунча саз

Самарқанд

иккиламчи қора металл шўба корхонаси жамоасининг аҳди шундай



ди. Корхона раҳбари Абдумалик Абдусодиқов билан танишдик. У қўйидагиларни ҳикоя қилди:

— Жамоамиз виллоятдаги 8 та тумандан металл парчаларини қабул қилади. Бир ойда ўртача 1800 тонна, йил давомида эса 21,5 минг тонна атрофида қимматбаҳо хом ашё йиғамиз. Бу йил кўрсаткичимиз 21 минг 600 тонна бўлиши кўтиляпти. Жорий йилнинг ўтган 9 ойи давомида 17 минг 50 тонна металл йиғиб топширилди.

— Металл парчаларини тайёрлаб, заводга улғусиз жўнатишда кўп сонли ишчиларимизнинг заҳматли меҳнати бор. Узоқ йиллик таъриб, билимга эга бўлган Ориф Ҳолмуродов, Учқун Назаров, Мансур Элмуродов, Наим Шодиев каби соҳа жонқуярлари ишчиимизнинг унумли бўлишига доимо қамарбаста, — дейди корхона бош муҳандиси Абдуқалил Раҳимов. — Виллоят ҳудудида катта. Ана шунини инобатга олиб олис туманларда ҳам металл парчаларини ўз вақтида жамлаб, бу ерга етказишда жойлардаги хизмат кўрсатиш шохобчалари фаолияти алоҳида аҳамият касб этмоқда. Айни вақтда минтақадаги Самарқанд кимё заводи, "Самарқанддон", "Жомбойдон" ҳиссдорлик жамиятлари жамоалари, виллоят ўрта махсус касб-хунар, ўқув юртлари бошқармаси ва бир қатор соғлиқни сақлаш муассасалари ўз қарама-қарчилиги билан металл парчаларини, режани бажармоқдалар.

Корхона жамоасининг ижтимоий ҳимоя йилидаги ёрдамлари доимий равишда ташкил қилинган. Ҳўмладан, Вазирлар Маҳкамасининг 308-сонли қарорига кўра иккита кам таъминланган оиллага соғин сигирлар олиб берилди.

Кундалик ҳаётимизда металл парчалари қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини ҳамиша ҳам сезавармаймиш. Аслида, металл мамлакат раванга ва иқтисодий салоҳияти учун энг керакли хом ашёдир. Бу борада жамоатчиликнинг яқин ҳаракати ушбу мақсадларни амалга оширишда энг катта кўмак бўлади.

—Бўлимизда асосан туманларда қора металл йиғилиши, бу борадаги режаларнинг доимий бажарилишини назорат қилиш билан шўғулланамиз, — дейди корхона тайёрлов бўлими муҳандиси Олимжон Пулатов. — Бир кунлик узилиш бир ҳафталик ёки бир ойлик режага таъсир қилиши мумкин. Бу борада жой-

мизда тарғибот-ташвиқотнинг ҳам ўрни жуда катта. Яқинда бир неча туман ҳокимликлари билан ҳамкорликда хом ашёнинг аҳамияти ҳусусида ташуутириш ишларини олиб бордик.

Корхона тайёрлов бўлими бошлиғи Шўҳрат Тонгатовнинг эътирофи эътиҳоди, Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 49-сонли қарори талабларини бажариш мақсадида жамоада жудам кенг қўлмал ишлар амалга оширилди. Мақсад битта. У ҳам бўлса металл парчаларини ўз вақтида йиғиштириб топширишдир. Ана шунда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида деҳқонларимизга жудам асқотадиган техника воситалари, уларнинг эҳтиёт қисмларига бўлган талаб-эҳтиёж имкон қадар тўлароқ қондирилади.

— Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Рангли металл парчалари, қинқиндиларини йиғиш, тайёрлаш ва қайта ишлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида"ги қарори биз учун дастуриламал вафизасини бажарувчи муҳим ҳужжат, — деди субҳатимиз поёнида мазкур корхона директори Абдумалик Абдусодиқов. — Қарорда рангли металл парчалари ва қинқиндиларини комплекс равишда йиғиш, қайта ишлаш, истеъмолчиларнинг эҳтиёжларини қондириш ҳамда экспорт ҳажминини кенгайтириш каби долзарб вазифалар белгилаб берилган. Шу боис, прокат-қотишмалар ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш борасидаги ишларни янада кучайтиришга ҳаракат қилаёмиш. Тасарруфимизда етарли техника воситалари бор. Қолаверса, уларни таъмирлаш учун устанонамиз ҳам мавжуд. Режаларимиз эса бир дунё. Албатта, уларнинг ҳаммасини рўёбга чиқариш ўз-ўзидан бўлмайди. Қар бир ҳодимимиздан гайрат ва шижоат талаб қилинади.

Улғубек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.
Самарқанд виллояти



Хамроз АЛИ
олган сурат.
Бухоро виллояти

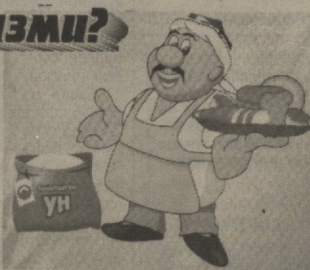
Сўнгги йилларда камқонлик касаллиги ёш болалар ва аёлларда тез-тез учраб турибди. Ҳаттоки, баъзи чақалоқлар шу касаллик билан туғилмоқда. Сабаби эса кундай равшан. Буларнинг барчаси темир моддаси танқислиги туфайли юзага келяпти. Таркибида темир моддаси бўлган озиқ-овқат маҳсулотлари олма, беҳи, ноқ, хурмо, балиқ ва шу каби қон таркибини оширувчи бошқа ширинликлар бозор расталарино дўконларда бисёр.

Аммо бу озиқ моддалари фарзандингизни ёхузд касалликдан шикоят қилаётган ёшларни анемиядан бирдан халос этмайди. Қолаверса, бу маҳсулотларни барча бирдек қўндалик истеъмол қилолмайди. Унинг олдини олишнинг бир қанча чоралари ҳам йўлаб топилмоқда. Ҳўмладан, қон таркибини кўпайтирувчи турли хил витамин ва суоқ дорилар ишлаб чиқарилган. Бирок буларнинг ҳеч бири касалликка буткул барҳам беролмайди. Фойда бериши учун оилаб, йил-

лаб ичиб юрилса, инсон организмиз янги бир "дорихона"ни кашф этиши турсан гап.

Касалликлар ҳавфини камайтириш

Бойитилган ун у ҳақда биласизми?



сотувчилар ҳам бу ҳақда маълумот беришига тайёр эмас. Қўнни ундан кўпчи-

Ҳисоботлар ихчамлашгандан сўнг

бизнес ва тадбиркорлик тизимида самарадорлик ошмоқда

Юртбошимизнинг "Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни оқонуний талаб этганлик учун жавобгарлигини кучайтириш тўғрисида"ги қарори кичик бизнес, тадбиркорлик билан шўғулланувчи субъектлар манфаатларига хизмат қилмоқда. Эндиликда ҳисоботларни топшириш мўддатлари узайтирилиши ҳисобига ортиқча овозагарчиликлар барҳам топди. Жорий йилнинг биринчи ярмида 6850 нафар тадбиркорларга 7364,4 миллион сўм солиқ имтиёзлари қўлланилди. Пахта, галла, мева-савзавотчилик ва узумчилик фаолиятини амалга оширувчи 4488 фермер ҳўжаликларига ягона ер солиғи бўйича 1400,5 миллион сўм миқдориди имтиёз берилди.

Кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларининг ойллик ҳисоб-китоблар тақдим этишдан қоралик ҳисоб-китоблар тақдим этиш тартибига ўтказилиши бир томондан ҳисоботлар ҳажмининг камайишига олиб келган бўлса, иккинчидан улар асосий вақтини ишлаб чиқаришни ривожлантиришга йўналтириш имконияти тўғилди. Мазкур қоралик идоралари ҳодимлари учун ҳам манфаатлидир. Чунки ҳисобот шўбаларидагилар энди асосий вақтини ортиқча қорғозбоқликларга сарфламасдан тадбиркорлар билан яқиндан мулоқот қилишга, амалдаги қонунлар доирасида етарлича шартлар яратиб беришга ҳамда солиқ

чиқди. Унда фермер ҳўжаликлари тўлайдиган солиқлар ва мажбурий тўловлар тизими, ҳисоблаш услублари, йўл-йўриқлари, ҳисоб-китоб шакллари ва уни тўлдирish тартиблари аниқ баён қилиб берилди. Аввал минтақавий, сўнг бarcha туманларда давлат солиқ, статистика, молия идоралари ва фермер ҳўжаликлари бош ҳисобчилари иштирокда кўргазмали семинар ййгилишлари ташкил этилди.

Кичик бизнес ва тадбиркорлик билан шўғулланувчи субъектларнинг иқтисодиётдаги улуғи йилдан-йилга ортиб бормоқда. Масалан, ялпи ички маҳсулот қиймати 2000 йили 163,1 миллиард сўмни ташкил қилган ҳолда, 2007 йилнинг 6 ойида 361,9 миллиард сўмга етди. Шу жўмладан, тадбиркорлик субъектларининг ишлаб чиқарган маҳсулоти 2000 йили 15,8 миллиард сўмни ва 2007 йилнинг 6 ойида 198 миллиард сўмни ёки уларнинг ҳалқ ҳўжалигидаги улуғи 2000 йили 9,7 фоизни ва жорий йилнинг 6 ойида эса 54,7 фоизни ташкил қилди. Бу рақамлар замирида ҳўкуматимиз томонидан қабул қилинган қонун ва қарорларга мувофиқ олиб борилаётган кенг қамровли ислохотлар самараси мўжасам. Ялпи ички маҳсулотнинг асосий қисми кичик бизнес ва тадбиркорлик билан шўғулланувчи субъектлар зиммасига тўғри келаётганлигини ҳисобга оладиган бўлсак, улар томонидан юритилаётган ҳисоботлар тизимининг такомиллаштирилиши, асосий эътибор маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қаратилиши иқтисодини янада ривожланишига замин яратди.

Р.ҚўКРОВ,
Сурхондарё виллояти давлат солиқ бошқармаси бошлиғи.

Айтилайки, шу қўнғача 13081 фермер ҳўжаликлари рўйхатга олинган бўлиб, уларнинг ақсарияти бизнес режасиз фаолият юритаятганликларни қайд этилди. Ташхил давомида ҳисобот шакллари тўлдирish жараёнидаги хато ва камчиликлар, пилла ва галла маҳсулотларини сотишдан олинган тўшумларини ўз мўддатда ҳисоботларда акс эттирмаслик каби ҳолатлар ҳам аниқланди.

Юқоридаги ҳолатларни бартараф этиш мақсадида бошқарма мутахассислари томонидан ҳудудий солиқ идоралари ҳодимлари ва фермер ҳўжаликлари ҳисобчилари учун қўлланма ишлаб

МИНСК ТРАКТОР ЗАВОДИ

Ўзбекистон Республикасидаги расмий дилери орқали

MTZ "Беларус"

ТРАКТОРЛАРИ

МИНИ ТЕХНИКА

Ва улар учун эҳтиёт қисмларни тақдир этилади.

Монзилми: Тошкент ш., Братислава кўчаси, 11.

Тел: 281-40-33, 281-40-90, 281-40-75

KAMMAZ ARSENAL

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари диққатига!

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

"ЯГОНА БУЮРТМАЧИ ХИЗМАТИ" ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСИ

қуйидаги объектларга ТАНЛОВ САВДОЛАРИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

1. Ўрта Чирчиқ тумани Йўнғичқалъа қишлоғидаги 296 ўқувчи ўринли 59-мактаб қурилиши; қурилиш ишларини тугатилиш мўддати 1 август 2008 йил.
2. Бўка тумани "Равот" фермер ҳўжаликлари уюшмаси ҳудудидаги 400 ўқувчи ўринли 10-мактаб капитал реконструкцияси;
3. Янгийўл тумани "Қўшғоч" фермер ҳўжаликлари уюшмасидаги 260 ўқувчи ўринли 49-мактаб капитал реконструкцияси; қурилиш ишларини тугатилиш мўддати 1 июль 2008 йил.

Қурилиш ишлари: Бюджетдан ташқари мактаб фонди ҳисобидан молиялаштирилади.

Савдо ташкилотчиси: Тошкент виллояти "Тошқонсалтингстройторг" давлат унитар корхонаси.

Буюртмачи манзили: Тошкент шаҳри, Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, 75-уй, телефон/факс: (8371) 281-37-10/11.

Талабгор сифатида иштирок этаётган корхона ва ташкилотлар қуйидаги талабларга мос келишлари керак: улар танлов савдолари предмет кийматининг камида 20 фоиз миқдордаги айланма маблағларини ёки кўрсатиб ўтилган маблағларини беришга банк қафолатномаси, ишлаб чиқариш базалари, ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурслари ва мутахассислар мавжудлиги, танловга қўйилган объектга ўхшаш ишоотларда ишлаганлик тажриба ва қўнмаларга, шартномалар тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳўқуқий лаёқатга эга бўлишлари лозим.

Савдода қатнашиш ва танлов савдоси ҳўжатларига эга бўлиш учун сўронома билан савдо ташкилотчиси – Тошкент виллоятининг "Тошқонсалтингстройторг" давлат унитар корхонаси – қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин: Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси, 77, тел./факс: 55-50-51.

Танлов ҳўжатларининг бир тўплам қиймати – 70 000 (етмиш минг) сўм.

Тақлифлар (офёрталар)ни савдо ташкилотчисида тақдим этишнинг охириги мўддати офёрталар очилиши кўни ва соатиғача.

Тақлифлар (офёрталар) очилиши, матбуотда эълон чоп этилган кўндан бошлаб камида 30 кўндан кейин, қуйидаги манзилда: Тошкент виллояти ҳўқимлиги биносининг кичик мажлислар залида ўтказилади.

Интилиш

Касби бозори обод бўлди

Бозорлар – юрт кўрки, тўқинлик рамзи. Жойлардаги деҳқон бозорлари жамоалари талаб ва эҳтиёждан келиб чиққан ҳолда иш тутиб, ўз омборхоналарига полиз, сазавот маҳсулотлари жамгармоқдалар. Айниқса, бу соҳада "Касби бозори" МЧЖда бир қатор ишлар амалга ошириляпти. Тумандаги деҳқон ҳўжаликлари ва фермерлар билан шартнома тузилиб, қишга етарли миқдорда қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари жамланмоқда. Ҳозиргача 60 тонна сабзи, 30 тонна картошка, 80 тонна пийёз, 10 тонна тарвуз захираси яратилди.

—Бозорни обод қилишга эътибор қўнайтирилди, — дейди жамият раиси Рўзбой Қўлдошев. —Хўсусий тадбиркор – дўқондорлар томонидан 250 миллион, ўз қўчимиз билан эса 30 миллион сўмлик қурилиш-таъмирлаш ишларини бажардик. Барча савдо дўқонларига замонавий эшик-ромлар ўрна-тилиб, пештоқлари "Аликабон" материаллари билан бир хилда жиҳозланди. Катта-кичик гўшт дўқонлари умумлаштирилиб, махсус павильон ташкил этилди. Барча савдо расталари қайта таъмирланди. Шунингдек, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини сотувчи фермерлар учун махсус жой тайёрланди. Бозор маъмурияти билан юзга қин фермер шартномалар тузган.

Бозорда сотувчи ва харидор учун шарт-шароит яратиш муҳим аҳамиятга эга. Бунинг учун расталар тўлиқ таъмирла-ниб, 46 та қўшимча савдо ўрни ташкил қилинди. Ичимлик суви тармоғи янгиланди. Санитария-гигиена ҳолати мутоно-сиглигини таъмирлаш учун туман коммунал бошқармаси билан шартнома асосида иш олиб боришмоқда.

—Қиш ойларида бозор ҳудудида қор ва ёғири сувлари тўп-ланиб қилиш доимо муаммо келтириб чиқарди, — дея сўзи-да давом этди Р.Қўлдошев. — Бунинг бартараф этиш учун 300 метрдан зиёд лотоклар ётқизилди.

Омборхоналарга жамғарилган захира маҳсулотлар рақобат-ни юзгага келтириб, нарх-навога ҳам ижобий таъсир кўрсати-ши шўбҳасиз.

Хўсан ТЕМИРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

Қашқадарё виллояти

Элимизнинг сеvimли санъаткори, Ўзбекистон халқ артисти, аскияда сўзини бировга бермаган **Ғанижон Тошматов** "Муштум"чилар билан қадрдон эди. У "Муштум" журна-лига тез-тез келиб турар, ичакузди хангомалардан айтиб, димогимизни чоғ қиларди. Биз Ғанижон акани "огъаки ёзувчи" дея ҳазилла-шардик.

Негаки, у киши тўқиган хангома-ларни қозғаш таш-ширмас, ҳикояси-ни тугатган:

— Вассалом! Ана энди бу ёғи сиз-ларга тан. Сочини темир тарок билан тараб, эгнига бека-сам тўн кийгизиб, учирма қилиб юб-ринглар! — деб ку-ларди.

Бир кун Ғани-жон ака кўринмай қолди. Беш кун ўтди, бир ҳафта, ўн кун... Бегова бўлиб уйлари-га телефон қилдик.

— Дадамлар саҳатга кет-ганлар, — деди ўғилларидан бири.

— Қаёққа? Қачон?

— Бир ҳафта бўлди. Адаш-масам, Миср томонларга кет-дилар.

Кейин билсак, Ғанижон ака ўрта Ер денгизи бўйлаб са-ҳатга йўлланма олибди ва Одесса орқали Туркия, Гре-ция, Миср сафарига жўнаб кетибди.

Табиийки, биз Ғанижон акани интизорлик билан кута бошладик.

Энди, ўзбек халқ дoston-ларида айтилганидек, гапни Мисрдан эшитинг. Ғанижон ака Истанбулда икки кун, Афи-нада уч кун тўхтаб, нияҳот, Искандария шаҳрига етиб ке-лади. Искандария осори-ати-қаларга бой, кўҳна шаҳар. Уни Самарқанд билан тенгдош дейдилар. Ғанижон ака қўли очик одам эмасми, давлат то-монидан алмаштириб берил-ган пулларни аямой

ва арзон меҳмонхонага жой-лашадилар. Камина ҳам бир замонлар ана шу меҳмонхо-нада бир мундта яшаган эдим. Меҳмонлар шаҳнига тегиб кетмаслик учун мен бу қўна-ланинг таърифини келтириб ўтирмайман. Фақат у ёрни меҳмонхона эмас, мусофир-хона деса арзийди.

жойлашган соя-салқин, таро-ватли манзил беҳтиёр ватан-ни ёдга солиди.

Бир кун Ғанижон ака одатдагидек, фарғоналик хамюртлари билан суҳбатла-шиб ўтирган экан, қўл чўзиб бир гадо келди:

— Ё муслим! Бахшиш... Тиланчининг ёнида иккита ёш боласи ҳам бор эди. Ғанижон ака уларга раҳм қилиб, беш-ўн танга берди. Тиланчи кетди. Ғанижон ака ярим белидан узилган суҳбатни энди ула-моқчи эди,

жон ака иргиб туриб, шимингиз иккала чўнтагини ағдариб кўрса-тибди:

— Мана, бахшиш йўқ, кўрдингми — бир тийин ҳам бах-шиш қолмади! Мен ким бўла-ман, биласанми? Мен халқ ар-тистиман, ўзимга тўқ-бадавлат-ман! Тошкентда каттагина ҳовли-жойим бор, ҳовлида ян-янг "Волга"м бор, ҳў анави ланнати теплоходнинг капита-нида бир машинага еттулик пу-лим ҳам бор! Лекин ҳозир га-доман! Сенинг элигини келиб, мен ҳам бахшишга муҳтож бўлиб қолдим.

Ғанижон ака атрофига қўл чўзиб қичира бошлади:

— Бахшиш! Менга бахшиш берингла-ар! Бахшиш-иш!

Ғанижон аканинг шериклари кулавериб, думалаб қўлишиб-ди. Тиланчилар бошига ола дўппи кўндириган, савлатли, ясан-тусан кишининг "бахшиш!" дея қўл чўзиб турганини кўриб, аста-секин ортларига чекини-шибди.

Хиёбонга одам тўпланаётган-ини эшитиб, дарров полиция-чилар пайдо бўлган. Улар қўли-шиб ўтирган кишилар хорижий сайёҳлар эканлигини билиб, изларига қайтиб кетишибди.

Бу воқеани Ғанижон аканинг оғзидан эшитиб, роҳат қилиб қуландик ўшанда.

— Одамни ҳам шунақа хўрлай-дим бу амалдорларнингиз? — деди охири Ғанижон ака. — Минг-минглаб пулинг бўлса-ю уни қамаб қўйиб, бермас! Садақага ҳам пул тополмасанг. Таваба! Қанақа замон бўлди ўзи, а?

Хайрият, у замонлар ўтиб кетди.

Саъдулла СИЁВ

"бахшиш" деб тагин бир тиланчи пайдо бўлди.

Ғанижон ака кудди:

— Тошкентдан Ғанижон Тошматов деган бойвачча са-дақа бергани келган, деб эшитган шекилли булар, — дея тиланчига майдароқ тан-га чўзди.

Гадо дуо қилиб жўнабди. Ғанижон ака энди оғиз очмоқ-чи ҳам экан, яна кетма-кет ик-кита тиланчи кўринибди. Ғани-

Мамлакатимиз учун малакали мутахассислар етиштириб чиқараётган Тошкент Автомобиль-йўллар институти профессор-ўқитувчилари, аспирантлари, талабалари ва барча жамоасини ўшбу олий ўқув юрти ташкил этилганлигининг ўттиз беш йиллиги билан табриклаймиз ҳамда уларга келгуси ишларида раванж, сийхат-саломатлик, бахт-саодат тилаймиз.

Давлат патентларига эга

"AVTOTRAK"® корхонаси

ЗИЛ..., ГАЗ-52,53..., ПАЗ...,КАВЗ автомобилларига

дизеллар ўрнатилади ва тегишли хўжатлар беради

Автомобилларга ўрнатиладиган ҳолатда таъмирланган Д-243 (МТЗ) Д-144 (Т-28) ДИЗЕЛЛАР ВА А-01 ("Алтай"), ЮМЗ, "Камминг" (ТТЗ-100), "Авиа" ДИЗЕЛЛАРИ БЮК, ВАЛ, АППАРАТЛАР, "ИКАРУС", "МОРАЛ" ПЛУНЖЕРЛАРИ, РАСТИЛИТЕЛЛАРИ СОТАДИ.

Виллактордан электр-газ пайвандловчилар, моторис-тлар, автослесарлар, худудларда иш ташкил этувчи ва-киллари ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Манзиллими: Тошкент ш., Корпус-6, Аэродромная кўчаси, 5-уй. (мўлжал: ТЗА, "Обл. ГАИ") Автобуслар: 21.49, "Обл. ГАИ" бекати.

Телефонлар: 159-48-00. Кечкурун 112-90-43

Пойтахтимиздаги Республика тез-тез тиббий ёрдам илмий маркази мамлакатимизнинг барча жойларидан шифо истаб келган бе-морларга тез тиббий хизмат кўрсатади.

Бугунги кунда бу шифо масканида муо-лажа олаётган қайси бир юртдошимиз билан мулоқотда бўлган, шифо масканидаги шарт-шароитлардан, замонавий даво услуб-лари ва жиҳозлардан ҳамда ўзларига даво бахш этаётган шифокорлардан мамнун бўлиб гапирарди.

— Энг муҳими, — дейди шу масканга ке-либ ўз дардига шифо топаётган Усмон Ра-химов, — бу шифо масканида даволанишга кетадиган барча харажатлар беморлар учун бепул экан. Илмий марказ энг замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланган. Бе-морлар учун ўта қўлай жойлар, жиҳозлар мавжуд, сифатли таомлар бепул ташкил этилган.

СУРАТДА: Жарроҳлик бўлимида: катта илмий ходим Абдуллазиз Хожибоев, бўлим мудири Ҳамид Мухамедов, врачлар Даврон Тўлагов, Баҳодир Ҳақимов, ҳамшира Шо-ҳиста Илхомова беморнинг ҳолатини таҳлил қилиш пайтида.

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

Автотранспорт - кредит ва лизингга!

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ "ГАЗ" ВАЖИНГ ЎЗБЕКИСТОНДАГИ РАСМИЙ ЭКСКЛЮЗИВ ДИСТРИБЬЮТЕРИ -

AVTODOM PLUS

"ГАЗ" русумли 50 хилдан зиёд автотранспорт - 1,5-4,5 тоннали юк машиналари, 3-7 ўринлиқли, 0,8 тонна юк кўтарилган фургонлар, 6-15 ўринлиқли микроавтобусларни сотади.

Ҳақ тўлаш истаган усуда!

Маҳсулотлар сертификатланган

6 ўринли, 1,5 тонна юк кўтарувчи, "ГАЗ-330232-Фермер" автомашинаси

"ГАЗ-31105"

"ГАЗ-3202" русумли тенгги юк машинаси

"ГАЗ-3309" русумли 4,5 тонна юк кўтарувчи машина

"ГАЗ-3309" русумли 4200 литр ситимли сут ташинч машинаси

"ГАЗ-3221" русумли 15 ўринли микроавтобус

"Волга" русумли "Тез ёрдам" машинаси

700015, Тошкент, Шаҳрисабз кўчаси, 16А-уй. Тел./факс: (99871) 132-12-01, 132-10-35, 132-03-62. Тезкор мулоқот линияси телефонлари: 126-25-42, 126-12-94. E-mail: info@auto.uz web-site: www.auto.uz

Спорт

Чикаго ринглариди

Америка Қўшма Штатларининг Чикаго шаҳрида ҳаваскор боксчи-лар ўртасидаги Жаҳон чемпионати давом этмоқда. Мусобақада голибларга нафақат медаллар, балки "Пекин - 2008" Олимпиада ўйинларига ҳам йўлланмалар берилиши кўзда тутилган.

600 га яқин спортчиларни бирлаштирган Жаҳон чемпионати афсуски юртимиз бокс-чилари учун муваффақиятсиз ўтмоқда. Ўзбек бокс мактаби Чикаго ринглариди ўзини кўрса-толмаяпти. 11 нафар боксчимиздан атиги иккитаси, яъни Бехзод Хидиров (60 кг) ва Аббос Атоев (81 кг) 1/8 финалда ўз омадини синаб кўради.

Бир қатор мусобақалар голиби Бехзод туркиялик боксчи билан учрашса, Ўзбекистон терма жамоаси сафига яқинда қўшилган Аббос Атоев Франция вакилига қарши рингга кўтарилади.

Шейн Мозли: "Коттони нокаутга учратаман"

Профессионал бокснинг учта йўналиш собик чемпиони, 36 ёшли америкалик Шейн Мозли 10 ноябрь кунини ўзининг навбатдаги жангини ўтказди. Унинг рақиби яримўрта вазнининг WBA чемпионлик камари соҳиби Мигель Котто бўлди.

— Мен мазкур муҳим учрашувга жиддий тайёрлан-дяман, — деган Шейн Мозли. — Ҳозирда спорт формам хар қандай ра-қиб учун муам-мо бўлиши мумкин. Шу-нинг учун ҳам Коттони нока-утга учратишга ҳаракат қила-ман.

Эслатиб ўта-миз, Мозли шу кунгача 48 та жанг ўтказиб, 44 марта га-лаба қозон-ган. Тўртта учрашувда эса мағлубият ала-мини тортган. Уни ҳамма "нокаутчи" деб атайди, чунки боксчи 37 бор рақиблари-ни нокаутга учратган.

Финал учун катта маблағ

Европа Чемпионлар лигасининг 2007-2008 йилги мавсуми финали Москвада ўтказилади. Ҳал қилувчи баҳсни 2008 йилнинг 21 май кунини "Лужники" стадиони қабул қилади.

Шу муносабат билан яқинда матбуот анжумани бўлиб ўтди. Анжуманда финални ўтказиш учун Москва маъмури-яти 800 миллион рубль харажат қилиши кераклиги ай-тилган.

— Маблағнинг асосий қисми "Лужники" стадионига та-биий майса ётқиқишга кетади, — дейди мазкур арена ди-ректору Владимир Алешин. — Биз АҚШ компанияси бил-лан 3 миллион доллар нархдаги майса учун шартнома ту-зиб бўлдик.

Ҳозирда Россиянинг энг катта ўйингоҳи турли мавсум учун мўлжалланган сунъий майса майдони билан қолган-ган. Финални ўтказадиган шаҳарлар учун алоҳида қон-далар ишлаб чиқилган. Унга кўра, стадион фақат табиий майсага эга бўлиши лозим. Маблағнинг қолган қисми эса ташкилотчилик ишлари-га сарфланиши кўзда тутилган.

Суннатилла ИСЛОМОВ

Англия Кубогининг амалдаги соҳиби Лондоннинг "Челси" жамоаси бу йилги мусобақанинг чорак финали-га йўл олди. "Лестер" клубини қабул қилган Аврам Грант шогирдлари муҳим ғалабага эришди — 4:3.

Шевченконинг муҳим голи

Ўйиннинг 85-дақиқасига "Лестер" 3:2 ҳисо-биди олдинда бораётганда. Муҳлислар учун аса-бий тугаётган баҳсда Андрей Шевченко жамоа-дошлари хонига оро кирди. Меҳмонлар дарво-засининг ўнг юқори бурчагига узокдан зарба бер-ган Шева муҳим голга муаллиф бўлди. Ўйиндаги хал қилувчи голни эса қўшиб берилган дақиқа-ларда Фрэнк Лемпард киритди.

Таъ-кидлаб ўта-миз, Лемпард ушбу баҳсда "хет-трик" қилишга эришди. Учрашув-дан сўнг украина-лик фут-болчи жа-роҳатлар-дан қутул-ган, яна голеодорлик ҳусусиятига қай-тиш нияти борлигини айтиб ўтган.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ	ТАХРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ўқтам БАРНОЕВ, Ағит АДИЛОВ, Ўткир РАҲМАТ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Муҳиддин АБДУСАМАТОВ (Масъул котиб), Комилжон МАМАЖОНОВ	МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агроекономика комплекс таркибидagi ҳамда шу тармоққа даямдор вазирликлар ва идоралар	ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона - 136-58-83, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими - 136-54-44, 133-28-04, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-09-93.	ХУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАР: Корақалпоғистон Республикаси - 585-12-17, 223-57-53; Андижон - 224-99-13; Бухоро - 542-05-18; Жиззах - 265-78-52; Навоий - 224-69-08; Наманган - 412-34-23; Фарғона - 224-81-69; Самарқанд - 222-29-97; Сурхондарё - 335-13-42, 465-26-61; Сирдарё - 372-38-13; Тошкент - 100-29-61; Хоразм - 726-35-81; Ўш - 227-65-42.	Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар ① -тижорат мақола	МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2006 йил 6 декабрда № 0020 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган. Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади. Буюртма Г-1017, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилди, қозғач бичими А-2. Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 24.00 Адади - 13166 Газета тахририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди. "Шарқ" нашриёт-матбаа ахборотдорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 2 3 4 5 6						